

[Boeck-Hansen.]

Rækker. I Virkeligheden er det saaledes, at har man ikke faglærte nok, kan man heller ikke beskæftige ufaglærte tilstrækkeligt. Det er omtrent saaledes, at man skal have halvt af hvert. Kom det til det Øjeblik, at vi nærmede os Arbejdsløsheds Forsvinden, saa vilde der dog staa en stor Klump, en 30 000 ufaglærte, som ikke kunde komme i Arbejde, fordi der ikke var Haandværkere nok. Derfor mener jeg, man skal være forsigtig med at spærre for Tilgangen til Fagene. Og under en Arbejdsløshedsperiode kan faglærte jo bedre tage Arbejdsmandsarbejde end omvendt; det omvendte — at Arbejdsmand tager Fagarbejde — kan næsten ikke lade sig gøre.

Man maa heller ikke alt for strengt holde paa, at en Mand skal beskæftiges netop i det Fag og netop i det Speciale, som han har opøvet sig i. Det kan ikke hjælpe noget, at en Møbelsnedker absolut vil lave Møbler, naar det er Ligkister, der er Brug for. Saadanne Tilfælde har vi haft før.

Paa samme Maade som Arbejdsfordelingen for Mændenes Vedkommende maa søges gjort noget bedre, maa det ogsaa ske for Kvindernes Vedkommende. Det er forskrækkeligt, at der er 13 000—14 000 arbejdsløse Kvinder her til Lands, samtidig med at man meget mangler huslig Hjælp baade i By og paa Land. Paa Landet er det maaske mest iøjnefaldende, idet det direkte gaar ud over Produktionen, men i Byerne er Mangelen ogsaa ganske overordentlig følelig. Dette, at der er Mangel paa huslig Hjælp i Byerne, og dette, at Folk ikke kan faa den Hjælp; de gerne vil have, forøger Arbejdsløsheden imellem Mændene, idet det er ganske givet, at Folk, der har Raad til at bo under større Forhold, maa indskrænke sig, fordi de ikke kan faa den Hjælp, de vil have; og der er ingen, der er i Tvivl om, at Folk, der har en 10 Værelsers Lejlighed, bruger mere Arbejdskraft end Folk, der bebor en 3—4 Værelsers Lejlighed — alene at bygge og vedligeholde en 10 Værelsers Lejlighed giver meget Arbejde. Indskrænker de sig paa den Maade, saa indskrænkes Arbejdet, og det medfører Arbejdsløshed. Vi har saa mange arbejdsløse Kvinder; det kan godt være, at disse Damer ikke kan udføre den huslige Gerning, men saa er det paa Tide, at de faar det lært, for det er i højeste Grad en Hovedhjørnesten for vort Samfund, at Kvinderne kan huslig Gerning og kan udføre den ordentligt. Det er af saa stor økonomisk Betydning, at Kvinderne kan udføre huslig Gerning, at

man maaske oven i Købet skulde paalægge dem en Pligt til at lære det.

Man maa ogsaa søge at faa solidere Ansættelsesforhold mellem Husbond og huslig Medhjælper eller Husmoder og Medhjælperinde. Det maa dog være saadan, at givet Ord skal holdes. Det skulde baade Dreng og Piger lære allerede i Skolen, det skulde de opdrages til at forstaa, at det er en Samfundsspil, at det er nødvendigt, at givet Ord skal holdes. Har en ung Pige paataget sig en Plads, saa kommer hun til at staa ved sit Ord, indtil hun paa lovlig Maade kan frigøre sig derfor. Jeg ved meget godt, at der er mange daarlige Husmødre, bl. a. maaske fordi de har lært for lidt, der er maaske ogsaa mange daarlige Pladser, men saa daarligt er det dog ikke mange Steder, tror jeg, at man ikke kan klare den Maaned, man har paataget sig at arbejde vedkommende Sted. Maaske Arbejdskortene paa dette Omraade kunde hjælpe; jeg kunde ogsaa tænke mig andre Udveje, men det kan altsaa godt være, Arbejdskortene kunde hjælpe.

Jeg ser, at den højtærede Minister mener, man skulde ud af dette paa en frivillig Maade. Det vilde jeg ogsaa tro, man kunde finde Veje til, Veje, som bragte de unge Kvinder en Omskoling, saaledes at de kunde være til virkelig Nytte i Huset. Jeg hilser med Glæde, at den højtærede Minister ogsaa kunde tænke sig noget saadant.

Det fremgaar af Betænkningen, at man har tænkt paa dette Forhold med Arbejdsløsheds-kasserne og Fagforeningerne, om Fagforeningerne virkelig skulde have det Privilegium at oprette Arbejdsløsheds-kasser. Det er jo ikke Tilfældet, der er ingen Rigsdag, der har vedtaget dette; det er ikke rigtigt, Fagforeningerne har ikke Spor Privilegium i saa Henseende. Administrationen har ganske vist administreret Loven paa en saadan Maade, at mange har faaet det Indtryk; men det er ikke rigtigt, Loven siger ikke noget om det. Det er utvivlsomt for at lette, Administrationen har sagt, at man kun vil have een Kasse og ikke flere inden for samme Fag. Og derfor, da Fagforeningerne er kommet først og de har lavet Kasserne først, mener man, de andre kan henvise dertil. Det kunde naturligvis være meget godt under Forudsætning af, at der ikke lagdes et ekstra Pres paa de Mennesker, der ikke ønsker at gaa ind i Fagforeningerne.

Jeg hører til dem, der mener, at Fagforeningerne har gjort og den Dag i Dag gør et stort Arbejde for at holde Arbejdsforholdene i en god Orden. Jeg kan ikke